

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

8 квітня 2020 року

ТКАЧЕНКО О.В. Хто за те, щоб засідання наше перше, таке цікаве, вважати відкритим? Хто за проведення комітету? Я можу фіксувати, оскільки бачу всіх. Всі – за. 14 осіб, прошу зафіксувати, за відкриття засідання Комітету.

АБДУЛЛІН О.Р. Я підтверджую, що всі - за.

(Загальна дискусія)

ТКАЧЕНКО О.В. Сьогодні спроба провести вперше таке засідання комітету, тому ми обрали більш нагальні питання.

До нас прийшов безпечний член комітету Павленко. І у нас ще присутній член іншого комітету для ознайомлення Сергій Швець.

У нас 3 питання: Звіт Національної ради; проект Закону про ратифікацію Конвенції; про законодавчі пропозиції.

Хотів би піти наступним шляхом. Якщо ні в кого не викликає заперечень ратифікація Конвенції про доступ до офіційних документів, можемо проголосувати і піти далі, щоб це питання нам не муляло.

Є заперечення?

КРАВЧУК Є.М. Немає.

Можна тільки я скажу такий нюанс, щоб всі знали важливість моменту. Наш комітет – не основний. Основний комітет – це Комітет євроінтеграції. Вони вже схвалили. І після цих всіх карантинних заходів ми вже проголосуємо в залі. І як тільки ми ратифікуємо, фактично ми запустимо цю Тромську конвенцію в дію, бо ми будемо десятою країною, яка це зробить. Ми підписали кілька років

тому, а взагалі, вона з 2009 року. Тобто ми запустимо взагалі процес роботи цієї конвенції.

ПОТУРАЄВ М.Р. При цьому хочу зазначити, що саме наш комітет, хоча і не був головним, був ініціатором того, щоб цей процес зрушили з місця. Так що, це, можливо, завдяки нашому комітету Україна повпливає на європейське законодавство, на загальне європейське законодавство.

КРАВЧУК Є.М. Точно повпливає, бо саме ми запустимо цей процес.

ТКАЧЕНКО О.В. Хто за, прошу проголосувати. Всі – за. Добре. Перше рішення прийнято. Приємно з цього починати.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А у нас є кворум? Все нормально?

ТКАЧЕНКО О.В. Так.

Друге питання, яке я хотів би розглянути, і хотів би одразу пояснити, в чому нюанс з цим питанням. Ми позначили його як законодавчі пропозиції, спрямовані на державну підтримку сфери культури, креативних індустрій тощо. І ми саме так їх і розглядаємо, тобто це законодавчі ініціативи. Це не проект закону. Хоча там вони вже викладені у вигляді деяких проектів закону. Це не зареєстрований законопроект, який виноситься на обговорення. Це пропозиція з огляду на кризову ситуацію, і особливо в цій сфері знайти і об'єднати зусилля, знайти для того, щоб допомогти креативним індустріям в цей час. Якщо ми досягнемо порозуміння чи згоди, ми після цього зрозуміємо, в який спосіб ми будемо діяти: або створювати спільно робочу групу, або якимось чином реєструвати вже цей законопроект. Це пакет законів, які стосуються безпосередньо креативних індустрій, відання нашого комітету і відання ще трьох комітетів: економічного, бюджетного та податкового. Тобто це великий комплекс змін, які, я, наприклад, вважаю, конче необхідно зараз обговорити і

зрозуміти, що ми з цим робимо, через наступне. Коли ми обговорювали проект бюджету, ми зрозуміли, що деякі чиновники на культуру реагують, на наші пропозиції, скажімо так, в дивний спосіб. Дійсно, чому? Тому що в бюджеті це складає всього 0,5% витрат бюджету. І це як зойк в пустелі виглядав.

Водночас ми всі знаємо про те, що в Німеччині виділяють 50 мільярдів, в Австрії дають прямі дотації цій сфері, а у Франції дають сотні мільйонів прямої підтримки, в Данії, наприклад, є важелі чи заходи, яким чином вони компенсують оренду чи сплачують інші видатки, якщо вони зберігають робочі місця. Ми зараз вивчаємо ці напрацювання, з різних посольств України іде інформація щодо цього.

Але щоб всім було зрозуміло, про що ми говоримо, краще кілька цифр. В цій галузі креативних індустрій задіяно понад 1 мільйон працюючих людей на сьогодні. Понад 1 мільйон. Вклад до ВВП країни складає понад 4% ВВП всієї країни. Дві цифри: 0,5% витрат, 4% доходів ВВП. Це одна з найбільш разом з ІТ галузей в індустріях країни, з найбільшою доданою вартістю на сьогоднішній день і найбільш стрімко зростаючою. І коли нам говорять про те, що "А ви там, в сторонке постойте", імовірно вони не знають про внесок креативних індустрій до ВВП країни.

Що це насправді? Щоб всім було зрозуміло, є перелік креативних індустрій в Законі про культуру, це телепрограми і фільми, які ми зараз дивимося, книги та сайти, які ми сьогодні читаємо, навіть глечики для молока, з яких ми п'ємо, картини, які висять у ваших домівках, я вже не кажу про фестивалі, галереї, музеї та театри, в які ми не ходимо, але за якими скучили. І це смак та колір нашого життя, який ми маємо не втрачати, незважаючи на всі складнощі.

І для чого я піднімаю це питання? Для того, що у мене складається враження, що нас не чують. Ми проти, я особисто проти, щоб ці індустрії зникали, бо за останніми дослідженнями серед цих індустрій, вони фіксують понад 50% падіння доходів на сьогоднішній момент і вважають, що ці саме галузі будуть найбільш враженими від коронавірусу.

Чому в Європі їм допомагають? Не тому, що вони багаті, а тому, що вони розумні. А чому ми бідні? Тому, що в принципі так ставимося, в тому числі і до цих галузей.

Я хотів би запропонувати зараз обговорити. У вас є отакий документ, це порівняльна таблиця до законопроекту про підтримку культури. Він стосується дійсно різних законів. Але я запропонував би зараз по черзі, яким чином обговорити? Я кажу, кому слово, говорять 2 хвилини своє враження, ми розуміємо, яка у нас позиція з цього приводу, потім підбиваємо короткий підсумок, рухаємося далі. І хотів би також наголосити, це все – тимчасові норми до 31 грудня цього року, це не постійні норми, це норми, направлені на те, щоб ці індустрії вижили і могли розвиватися надалі.

Починаємо обговорення. У мене першим стоїть пан Качний. Ви чуєте мене?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане Олександр, питання по процедурі.

ТКАЧЕНКО О.В. Так. Чую вас.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Який має бути результат нашого обговорення?

ТКАЧЕНКО О.В. Ми зараз вислухаємо ставлення кожного і пропозиції, яким чином нам рухатися далі, ставлення взагалі до запропонованого пакету змін. Якщо ми зможемо, обговоримо деякі деталі, а потім зрозуміємо, як нам рухатися далі.

Будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. Ну що я можу сказати, пане Олександр? Рухаймося далі. Я підтримую. Не буду затримувати час. Працюймо потихеньку.

ТКАЧЕНКО О.В. Тобто в нас може бути міжфракційне об'єднання?

КАЧНИЙ О.С. Ні, таке навряд чи може бути. Бо я не хочу сьогодні загострювати. У нас там є Юрій Олексійович, він буде від нашої фракції доповідати більш ширше, а я так, просто послухаю всіх.

Хочу всіх привітати, побажати всім здоров'я, щоб всі були здорові і щоб у всіх було все дуже добре, і щоб у нас скоріше закінчилися ці карантинні дії всі.

ТКАЧЕНКО О.В. Добре.

Дмитро Нальотов.

НАЛЬОТОВ Д.О. Я також підтримую зміни для креативних індустрій. Я від туристичної галузі. Хотів би додати, щоб туристичні об'єкти та готелі також мали змогу потрапити до тих підприємств, які мають ЄСВ 12%. Там ми кажемо про креативні індустрії, я б туди додав ще туристичну діяльність.

ТКАЧЕНКО О.В. Дмитре, вони є там.

НАЛЬОТОВ Д.О. Це про ЄСВ. Вони є там в ПДФО і є в ПДВ, а в ЄСВ немає, я не побачив в останній редакції.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би сказати ще, про що, власне, йде мова. Це про звільнення, коротко, креативних індустрій, закладів культури від сплати ПДВ та послуг, податку на прибуток та ПДФО, це спрощення процедур закупівлі робіт та послуг, це відміна орендної плати на землю та податку на рухоме майно, звільнення від оренди кінотеатрів, зупинення нарахувань та справлянь туристичного збору, зниження для креативних індустрій ставки єдиного внеску в розмірі 12%, внесення до бюджету субсидування вартості витрат концерну РРТ на електричну енергію на цей час, дозвіл УКФ передбачити в договорах про надання гранту можливість попередньої оплати на строк не більше 6 місяців, дозвіл закладам культури до 1 січня суми орендних платежів в розмірі 70 або

30% орендної плати не перераховувати до держбюджету, залишити закладам культури, встановлення відсотку фінансової підтримки закладів культури у розмірі 100%, безвідсоткове кредитування суб'єктів господарювання в розмірі 3-місячного обороту такого суб'єкту за умови, якщо не буде скорочення працівників. Це не повний перелік заходів, які там передбачені.

Дмитре, зрозуміло.

НАЛЬОТОВ Д.О. І друге питання, це податок на землю. Також готелям буде актуально, щоб вони не платили на час дії карантину та до кінця цього року податок на землю. Це від мене такі пропозиції.

КРАВЧУК Є.М. Чи можу я зробити невеликий коментар з приводу оцих от податків, які стосуються місцевих бюджетів? Там записано, що всі ці податки до кінця року, ну звільняються від сплати, а все-таки треба знайти певний баланс між допомогою індустрії і тим, що ми дуже сильно скоротимо те, що буде потрапляти в місцеві бюджети. Я просто знаю, яка була війна, скажімо так, з Асоціацією міст після того, як ми приймали основний закон. Я розумію, що це, очевидно, буде невелика частка, але я би хотіла на це звернути увагу. Очевидно, в робочій групі разом з економічним комітетом та іншими комітетами це питання точно буде стояти.

ТКАЧЕНКО О.В. Пані Ірино, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні члени комітету, я би хотіла підтримати Євгенію Кравчук щодо компенсації місцевим бюджетам. Нам вранці вдалося проконсультуватися з міськими радами на предмет того, які можуть бути втрати для місцевих бюджетів. І для обласних міст в середньому це може бути в межах мільйону, натомість для міст, де є більш розвинута креативна індустрія, це можуть бути більші втрати. Тому дійсно треба збалансовано підійти до цього питання і передбачити відповідні компенсаторні механізми для наповнення

місцевим бюджетам. Тому що, дивіться, зараз в час епідемії місцеві бюджети взяли на себе левову частку забезпечення медичних послуг, лікарень, і тому тут треба теж все це враховувати.

Тому, загалом, я хочу сказати, що я підтримую ці пропозиції, вони важливі, вони потрібні, але оцей ризик для місцевих бюджетів нам треба робочою групою врахувати.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Тетяна.

РЯБУХА Т.В. Я теж підтримую всі ініціативи, тому що вони вкрай важливі. Тим паче, що звертаються до нас представники цих індустрій. Тому я - за.

ТКАЧЕНКО О.В. Олександр.

АБДУЛЛІН О.Р. Я підтримую.

ТКАЧЕНКО О.В. Краткость - сестра таланта.

Андрій Боблях.

БОБЛЯХ А.Р. Я також підтримую. І також підтримую ще пані Ірину, тому що насправді місцеві бюджети повинні чимось наповнюватися і потрібно знайти цей баланс між тим, чи до кінця року, чи його, можливо, якось раніше. Ну це буде робоча група вирішувати.

ТКАЧЕНКО О.В. Пані Софія Федина.

ФЕДИНА С.Р. Пане Олександр, я би просила, щоб спочатку дали слово колезі В'ятровичу, який вже давно тягне руку.

ТКАЧЕНКО О.В. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Загалом, ідея підтримки культури, креативних індустрій абсолютно правильна і тут я обома руками підтримую. Але що стосується конкретних пропозицій, які ми зараз розглядаємо в порівняльній таблиці, там є речі, які я готовий підтримати, а є й такі, що готовий сперечатися. Це перше.

Друге. Те, що вже звучало, що частина з цих пропозицій є поза компетенцією нашого комітету. І ми говоримо особливо про податкову політику, а більшість пропозицій стосуються якраз податкової політики, тут ми не є визначальним комітетом. І пошук балансу, як говорила пані Євгенія, це завдання перш за все податкового комітету, ми можемо лише щось рекомендувати.

І третє, найважливіше. Я вважаю, що якщо ми хочемо, щоб це було оформлено в якийсь законопроект чи законопроекти, ми, очевидно, повинні говорити про створення якоїсь робочої групи, і я готовий включитися в роботу цієї робочої групи, і вже тоді конкретно розглядати конкретні положення, для того щоб вносити їх спочатку на комітет, а потім і в зал. Я готовий долучитися до роботи, але вважаю, що треба ще допрацювати. Якщо це спішно, я розумію, що це спішно, то давайте візьмемо якийсь тайм-аут ще на день або два, для того щоб ми встигли доопрацювати конкретно свої зауваження, тому що більшість цієї інформації, яку ми зараз обговорюємо, отримали щойно, вчора.

ТКАЧЕНКО О.В. Дійсно, це спішно.

Софіє, щось додасте?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте я вже, може, скажу.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте Софія щось скаже, щоб ми зрозуміли, повертатися до неї чи ні.

ФЕДИНА С.Р. В даному випадку однозначно скажу, що креативні індустрії, туристична сфера, вони ... *(не чути)* підтримки. Але погоджуюся зі своїми колегами, що, перше, це є великий масив інформації, який треба не просто прочитати, але опрацювати також із спеціалістами. І другий момент, що тут є певні моменти, на які ми не можемо погодитися. І зараз мій колега Микола Княжицький якраз про це детальніше і скаже.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, кажіть.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Отже, підтримувати індустрії потрібно, не лише креативні. В інших державах, взагалі-то, коли ми говоримо про податки, то існує загальна політика податкової підтримки взагалі бізнесу, економіки і всіх галузей. При тому існує політика окрема підтримки культури, яка, як правило, робиться через дотації або виділення додаткового бюджету. І коли ми говоримо, до речі, потім в нас буде наступне питання, може, є якась інформація щодо того, що з бюджетом зараз відбувається, бо щоб не сталося так, що податки ми зніmemo з культури, а за рахунок цього знімуть податки, знімється державне фінансування, яке цими податками фінансується. Бо все це є питання балансу. І тому, коли ми говоримо про податки, треба буде активно попрацювати з урядом, знати думку і податкового комітету, і уряду щодо того, як краще це організувати.

Я підтримую ту позицію, яка тут звучала щодо місцевих бюджетів. Тому що коли ми скасовуємо туристичний збір, то ми забираємо гроші в лікарень. От ми зараз з Володимиром їздимо по лікарнях, в цих місцевих лікарнях дійсно є проблеми, скажімо так, і ми це забираємо з місцевих бюджетів. Разом з тим, ми за те, щоб підтримати готелі. І от в більшості країн, справді, держава виділяє кошти для тих, хто знаходиться на обсервації, для готелів, а у нас досить хаотично відбувається. Я до того, що є багато різних способів це зробити.

Через те я би просив, підтримуючи Володимира, нам складно працювати в робочій групі, бо, справді, ми і так дистанційно працюємо, але в нас і робоча група може бути такою дистанційною, ми можемо взяти два дні на напрацювання кожної з пропозицій, ми би їх могли надати ... *(не чути)* І ми б тоді прийшли до якогось узгодженого варіанту.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

Єдине, що прокоментувати хотів би. Про що мова йде, коли ми говоримо про податки? Ці індустрії після кризи або відкриваються, або закриваються і платити податки фізично вони не зможуть. Тобто мова йде про збереження можливості не тільки робочих місць, а й сплати податків в цілому.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я погоджуюся. Просто, щоб уряд нам потім не сказав, що ми вас звільнили від податків, тому ми вам не дамо бюджетні гроші, бо ці гроші від цього надходять. Я тільки за те, щоб...

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би ще раз наголосити, 0,4% в бюджеті, Миколо, і 4% ВВП. Є куди рухатися.

Ліза, будь ласка.

БОГУЦЬКА Є.П. Підтримую тих, хто підтримує. Разом з ними в одному блоці.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

Микито.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вважаю, що голова комітету Олександр Владиславович спочатку зазначив головні цифри, які мають для нас бути орієнтиром. Дійсно, коли ми зараз турбуємося про податки, треба розуміти, що якщо не зробити і негайно комплексну підтримку індустріям, то не буде кому

платити ті податки. Так що ми турбуємося, можливо, про те, чого не буде взагалі.

Тому моя позиція абсолютно жорстка. Я підтримую ці ініціативи. Я вважаю, що місцеві бюджети від того, що вони не отримають там копійки просто з наших індустрій, вони через це не загнуться. Можливо, дійсно можна попрацювати над деякими уточненнями, але я вважаю, що зараз для нас це нагальна справа – підтримати ці пропозиції, тому що це важіль впливу на ситуацію.

Олександр Владиславович на початку підкреслив, на жаль, дуже часто складається враження, що нас не дуже чують. Тому що ми всі знаємо прекрасно відношення ще за радянських часів, як іде фінансування культури, взагалі увага до культури по остаточному принципу, "Бери, Боже, что нам негоже", коротше кажучи. Тому, я вважаю, що ми маємо це підтримати. Якщо будуть якісь там у нас ідеї щодо того, що там докрутити, як то кажуть, по дрібницях, це завжди можна зробити.

Володимире В'ятрович, Миколо Княжицький, я вас чую, розумію логіку того, що ви кажете, але зараз не той час, щоб ми могли звертати увагу на те, відноситься до нас податковий кодекс, чи бюджетний, не відноситься, ми відповідаємо за долю, ще раз за Олександром повторю, мільйона людей. Це не жарти. Мені байдуже, хто там за що відповідальний.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, в нас є репліка. По-перше, хочу сказати, що ми звільняємо всіх від податків до кінця року. Між собою ми можемо тут скільки завгодно агітувати і виступати Ленінами, Марксами і всіма іншими, але наше завдання, щоб уряд нас почув і справді допоміг креативним індустріям. Тому ми – за, але наша пропозиція полягала в тому, щоб проконсультуватися з податковим комітетом і з урядом, щоб це пройшло, а не стало порожньою агітацією нас одним одного, що культура важлива, що кожний з нас і так знає.

Крім того, в цьому законопроекті, який ми отримали лише вчора ввечері, є ціла низка неточностей, тому що там, наприклад, формулювання, яке стосується

ФОПів, може стосуватися як ФОПів, так і, наприклад, їхніх найманих працівників. Там треба уточнити деякі речі. Тому ми попросили два дні, щоб виписати це коректно, провести консультації з урядом і з податковим комітетом та зробити, а не поагітувати один одного. От в чому суть наших пропозицій.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, зрозуміло.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Кілька секунд буквально. Я закликаю дотримуватися формальних речей, тому що недотримання цих формальних речей буде доброю підставою для того, щоб просто проігнорувати наші пропозиції. Скажуть, що це не ваш фах, будь ласка, хай пропонує податковий комітет, а не наш комітет, і тоді просто будуть повністю проігнорені наші пропозиції.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би прокоментувати. Це пакет документів, це не перший випадок, коли ми даємо пакет документів зі змінами для інших комітетів. Але ми є вихідним початком для цієї історії. Сам економічний комітет вже прийняв рішення, бюджетні прийняли рішення. Ми подаємо свої ініціативи.

Павле, будь ласка.

СУШКО П.М. Доброго дня, шановні колеги! Я повністю підтримую всі ініціативи. Хочу ще звернути увагу на проблему кінотеатрів. Зараз склалася правова колізія, коли законодавець дає змогу орендодавцю самостійно приймати рішення, давати чи не давати право звільняти від оренди, тому це будуть судові тяжби. І я хотів би, що ми прописали більш детальніше, що кінотеатри звільняються від сплати оренди. Тому що ми потім не зможемо підняти на ноги кіноіндустрію.

А також хотів би зараз внести пропозицію, щоб внести зміни до Закону з підтримки кінематографії, додати один з видів підтримки – це девелопмент. Бо зараз саме час, щоб була змога написати сценарії. Ми розуміємо, що кінопроцес, знімальний період в цьому році майже неможливий.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Саша Кабанов.

КАБАНОВ О.Є. (*Виступ російською мовою*) Добрый день. Меня слышно?

ТКАЧЕНКО О.В. Так.

КАБАНОВ О.Є. (*Виступ російською мовою*) Я підтримую, естественно, как представитель в прошлом креативной индустрии. Там есть вопросы, но я считаю, там нет у нас каких-то противоречий даже, которые можно обсуждать сейчас. Підтримую.

ТКАЧЕНКО О.В. Юрій Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Доброго дня, шановні колеги! Бажаю всім здоров'я.

Щодо нашого бачення, очевидно, ці пропозиції необхідні. Більше того, вони, власне, і повинні виходити з нашого комітету, незалежно, яких законів вони стосуються і які комітети є профільними по цих законах. Все, що стосується нашої сфери, це має бути наша ініціатива.

Тому, перше, я так розумію, процедурне, як ми їх надсилаємо. Ознайомившись, з ними, зрозуміло, там внесення змін до цілої низки законопроектів, зокрема і кодексів. По кодексах є особлива процедура, що ... (*не чути*). Саме тому, я так розумію, що ці пропозиції, які ми зараз розглядаємо, ми їх сьогоднішнім рішенням надсилаємо уряду, бо цей законопроект, який стосується змін податкових, бюджетних і так далі, це має бути ініціатива уряду, це його повноваження. Він має вийти з законодавчою ініціативою. Тому, я так розумію, від нас має бути рішення, яке полягає, щоб уряд ці пропозиції включив в свої законодавчі ініціативи. Це один шлях.

Інший шлях. З певним порушенням логіки законодавчої, але враховуючи ситуацію, це може бути законопроект, ініційований комітетом, який ми вносимо, наполягаючи на включенні його в порядок денний. Це другий варіант.

Питання тільки до уряду, що він буде пропонувати, щоб ці наші ініціативи не пішли в суперечність з тим, щоб буде ініціювати уряд по внесенню цих же ж законопроектів. І тут важливо, хто є комунікатором з урядом, з тим, аби у нас цієї колізії не виникло.

У нас є проблема – у нас немає повноцінного міністерства, яке...

ТКАЧЕНКО О.В. Теоретично, у нас на зв'язку є Артем Біденко, Ярослав Петраков і мала бути Світлана Фоменко, не знаю, чи є вона в нас зараз, чи ні.

Цей пакет документів розроблявся спільно з міністерством. І в принципі бачення було таке, щоб ми могли ініціювати, власне, законопроект. Ідеально, якби всі фракції його подали, щоб ми могли наполягати на отих позачергових засіданнях, які зараз відбуваються, і без обговорення могли його прийняти. Тобто це найкращий варіант, який могли б зробити.

Безперечно, на етапі підготовки ми будемо співпрацювати і з 3 комітетами. Голів цих комітетів я сьогодні попередив про щастя свята культури, яке їх чекає, вони вже завмерли в очікуванні. Тобто, безперечно, з ними будемо працювати, так само, як і з міністерством.

Артеме чи Ярославе, додайте щось, будь ласка.

БІДЕНКО А.І. Доброго дня. Світлана Фоменко на урядовій нараді, тому ми сьогодні тут великою командою прийшли. Вдячні комітету, народним депутатам за підтримку цих ініціатив. Будь-які ініціативи, які полегшать креативним індустріям життя, зараз вони в плюс. І, звичайно, що як виконавча гілка влади ми повністю будемо керуватися тими нормами, тими законами, які будуть прийняті Верховною Радою.

Щодо того, чи буде Кабмін додатково щось ініціювати, ми будемо все ж таки рухатися в рамках рекомендацій і позиції комітету. Я лише коротко додам.

Ми аналізували глибоко і ці пропозиції, і взагалі, що відбувається в світі, і ми маємо враховувати ситуацію в Україні: те, як платять у нас люди податки, наскільки вони зареєстровані, наскільки не зареєстровані. Тому і фіскальні, і монетарні методи, такі як звільнення від податків чи відтермінування кредитів, чи звільнення від оренди, чи відтермінування – це, звичайно, дуже добре, але ми бачимо, що все ж таки найефективніше в Україні для підтримки конкретних напрямів – це буде система грантова. Але якраз разом з комітетом, разом з урядом треба буде розробляти принципи, як це буде працювати. Тобто людям треба дати живі гроші, за рахунок яких вони будуть виживати. Бо податки, якщо звільняти від податків, може через 2-3 місяці бути момент, коли не буде кого звільняти, просто не буде цих бізнесів.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тут важлива перша позиція – це процедура, як ми ці зміни проводимо. Найкраще, ще раз кажу, з тим, аби це був цілісний документ разом з тим, який буде подавати уряд.

Тут питання, можливо, ви знаєте, пане голову, коли в нас може бути позачергове засідання? Говорили, п'ятниця.

ТКАЧЕНКО О.В. Попередньо обговорювався варіант п'ятниці, але очевидно, що ми з цими змінами до п'ятниці не встигнемо.

ПАВЛЕНКО Ю.О. То якщо ми не узгодимо їх на п'ятницю, тому я тут підтримую пропозицію колег. Бо, ознайомившись побіжно сьогодні вранці, вночі не зміг ознайомитися.

ТКАЧЕНКО О.В. Бачите, а ми працюємо.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Це погано. Це погано, тому що це погано впливає на імунітет, а відповідно і на ваше майбутнє здоров'я і життя. Тому бережіть здоров'я.

Ознайомившись, на мій погляд, тут якраз і Артем підтвердив і деякі колеги, вони недостатні, ці пропозиції, і дещо хаотичні. Більше того, коли ми говоримо про податкові пільги, зняття різних податків – це все теж елементи зловживань можуть бути. Ну, в умовах, коли все може зупинитися, це може не так гостро відчуватися, але будь-яка податкова пільга – це елемент можливого зловживання не тих, про кого ми говоримо, але ... *(не чути)*.

Тому, на мій погляд, ці пропозиції, вони недостатні, дещо хаотичні, потребують ще більш детального, скрупульозного доопрацювання разом з профільними комітетами, і саме головне – з урядом, не тільки з профільним міністерством, але, власне, і з Міністерством фінансів, з тим, аби оцей баланс був. Бо не правильно, коли ми говоримо про культуру, ми говоримо навіть не про похибку в бюджеті, ну або про похибку в бюджеті, це незначні суми, і тут міг би уряд дещо не вирішувати проблеми інших галузей за рахунок культури.

Зі свого боку готові їх підтримати, якщо необхідно, навіть законодавчо їх підтримати, теж ми готові до цього.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми пішли за логікою пільг через те, що бачили, як приймався бюджет. Ми розуміємо, що додаткових коштів на прямі гранти, які існують на Заході, на сьогоднішній момент цей інструмент достатньо обмежений. Але в будь-якому разі ми будемо це обговорювати.

Женя, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Дякую.

Я, безумовно, підтримую пропозиції. Там є моменти, які потрібно в робочій групі обговорити, щоб не було якихось зловживань, чи потім різного читання тих чи інших норм. Особливо це стосується комунального майна, оренди. Тобто просто потрібні уточнення.

Що стосується процедури, я вважаю абсолютно правильним формат подачі таких законопроектів від тих фракцій, які підтримують, і це буде нам давати можливість говорити з керівництвом Верховної Ради про те, щоб в найближчі

засідання ці законопроекти потрапили і ми мали можливість їх проголосувати в такому пришвидшеному режимі, як ми голосували антикоронавірусний пакет на минулому засіданні. Я думаю, що такий консенсус ми зможемо знайти, вже попрацювавши в тому числі з колегами з інших комітетів, бо саме ті комітети, чому вони? Вони були як основою робочої групи для основного пакету цих коронавірусних заходів. Але абсолютно поділяю ту думку, що саме наш комітет має бути рушієм цього процесу, бо ніхто замість нас просто цього не зробить.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

Гео.

ЛЕРОС Г.Б. Я повністю підтримую весь пакет. Ніяких зауважень не маю.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Ярославе Петраков, може, ви додасте з приводу цифр чи досвіду європейського з цього питання? Будь ласка.

ПЕТРАКОВ Я.В. Доброго дня всім! Насправді важливо, щоб пакет підтримки був збалансованим, тобто це стосувалося не тільки фіскальних інструментів, як податкові пільги, тому що насправді вони будуть діяти для підприємців лише в другому півріччі, а до нього треба дожити. Тобто я би просив, щоб нас долучили до цієї робочої групи по законопроекті, оскільки необхідно ще монетарну підтримку зробити, тобто це кредитна підтримка через банківський сектор, чи це може бути компенсація тіла кредиту або відсотків пільгових, як програма "5-7-9", її можна модифікувати. Я би не виключав можливості все ж таки через видаткову частину бюджету працювати, тому що через податки це важко контролювати, через Український культурний фонд це все прозоро і зрозуміло. Тобто якщо ми говоримо про рівнозначний пакет підтримки, ну, наприклад, 300, 500 мільйонів чи мільярд, то розподіл таких коштів через втрати бюджету через податкові пільги, це буде важко. Якщо ми

говоримо, через Український культурний фонд, ми зможемо навіть виміряти позитивний вплив цих видатків, тому що видатки по суті будуть спрямовуватися одноразово на споживання, на виплату зарплат, це ПДФО, це ЄСВ – ті самі, від яких ми намагаємося звільнити, але надходження місцевих бюджетів дуже сильно впадуть і це найбільше вдарить якраз по культурним і креативним індустріям, тому що на місцях культура фінансується за остаточним принципом, і втрати по освіті будуть компенсуватися культурою. Тому я би теж радив не звужувати базу оподаткування. А за рахунок місцевих податків, тобто туристичний збір і решта, то вони сильно не впливають на спроможність бізнесу і доступ до ... *(нерозбірливо)* капіталу.

Все ж таки варто ще подумати над фінансуванням через УКФ. Гранти інституційної підтримки – це дуже швидко, це компенсація видатків і на оренду, і на зарплати, і на сплату ЄСВ. В принципі це все документально може бути підтверджено, не буде проблем з Рахунковою палатою і в принципі це буде конкурсний підхід. Тобто ми не будемо надавати всім підряд, це дійсно аплікація в стислий термін і відповідна підтримка грошима. Це, я думаю, буде швидше, ніж віртуальна сплата податків.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

В мене тоді є така пропозиція. Прозвучала версія створення робочої групи. Для того, щоб ми не витрачали час, бо все одно нам потрібно це робити скоріше вчора, ніж завтра, хотів би запропонувати такий підхід. У нас є представники міністерства, які зголосилися увійти до робочої групи. Хто готовий від сьогоднішнього дня впродовж четверга-п'ятниці активно попрацювати над документами, для того щоб разом із секретаріатом, безперечно, можна було вийти на якесь спільне бачення? І те, що говорила Женя, головний посил: досягти принаймні в межах комітету міжфракційної згоди для того, щоб ми дійсно могли пропонувати у винятковому порядку позачергово вносити це в порядок денний. Хто готовий брати активну участь в робочій групі?

Павленко – є, Нальотов – є, В'ятрович з Княжицьким, Кабанов, Сушко. Зрозуміло. Робоча група сформована. Записали, так? Ще раз. Павленко, Нальотов, Сушко, Женья Кравчук, В'ятрович, Княжицький, Кабанов. Дякую. Робоча група сформована.

Яким чином я пропоную обговорення? Призначимо час або сьогодні до вечора, або краще завтра зранку в межах комітету, щоб члени робочої групи спільно з міністерством, вже вивчивши всі документи, вийшли з конкретними пропозиціями, щоб ми могли напрацьовувати новий пакет документів.

Прошу, Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дуже коротко скажу. Бо тут, по-моєму, колега Сушко піднімав питання щодо оренди. Щоб всі розуміли, це дійсно дуже важливий момент. Бо якраз ми пропонували, коли голосувався Закон Наталухи, щоб було сказано, що орендатори сплачують орендну плату за виключенням місцевих податків, ну щоб отримувати ... *(не чути)*, але основну плату, умовно, торговий центр або інші місця, де вони знаходяться, або державні якісь площі, але від орендної плати вони звільняються. Тоді виникла якась радикальна пропозиція взагалі звільнити від орендної плати, а тоді вже після нашого голосування насправді відбулася фальсифікація закону, і ми навіть подали в прокуратуру, написали листа, бо в цьому законі написали, що, так, як сказав колега Сушко, я повністю з ним погоджуюся, що орендна плата може зніматися. Це означає, що орендар буде йти в суд, лобіювати і буде заставляти ті ж самі кінотеатри цю орендну плату платити. Я про те кажу, що це є один з небагатьох нюансів в цьому законі, який можна виписати не лише для кінотеатрів, але й для театрів так само, для закладів культури.

Ще важливий аспект. І тут про це теж колеги говорили. Як тільки зменшуються надходження до місцевих бюджетів, а вони були зменшені, коли торговельні центри припинили платити, що зробили на місцях? Покликали філармонії, місцеві обласні і міські музеї і сказали: все, скорочуйтесь, бо грошей немає. А це теж сфера культури. Тому оцей спосіб через Культурний фонд це

робити, він має сенс. І грантову систему зробити – це теж, мені здається, має сенс. Тільки треба, щоб ми виробили форму, в якій ми подаємо пропозиції. Бо ми ж не можемо зустрічатися, тобто нам простіше було б дійсно за два дні подати свої пропозиції, щоб, може, інші подали пропозиції, а потім ми знову зібрали і їх обговорили, не відтягуючи це далеко.

ТКАЧЕНКО О.В. Є тоді така ідея. Зібратися робочій групі онлайн, наприклад, в п'ятницю зранку. До того часу подати пропозиції в секретаріат на Бабенка та Петасюк, поставити в копію Біденка та Петракова на ваші пропозиції. Ми так само просимо міністерство надсилати пропозиції в секретаріат. І в п'ятницю зранку десь об 11-й, 12-й годині, щоб ми, вже маючи ці пропозиції на руках, пройшлися по них і співставили з тими ідеями, які були викладені у цій порівняльній таблиці.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якщо сесії не буде.

ТКАЧЕНКО О.В. Якщо сесії не буде.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якщо буде, то узгодимо час.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У мене звернення до всіх. Шановні колеги, вони мають бути реалістичними. Ми можемо багато чого запропонувати і ініціювати, але я хотів би, щоб наш основний підхід до їх формування був такий, який реалістичний і можливий потім до ухвалення і реалізації Кабміном.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би зауважити, якщо ми зараз не запропонуємо будь-який підхід, то цим галузям капець. Або через УКФ, або у вигляді відміни оренди, або пільгових кредитів – будь-який підхід – це шанс на виживання. Відсутність будь-якого підходу – це капець. Просто, щоб було зрозуміло, 50% падіння доходів. Що це означає? Смерть.

Олександрє Абдуллін і пані Ірино, ви готові, якщо ми напрацюємо документи, потім ініціювати у фракціях обговорення, щоб можна було створити міжфракційні групи?

АБДУЛЛІН О.Р. Безумовно.

ТКАЧЕНКО О.В. Пані Ірино.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я хочу додати, що ми від учора вже почали цю роботу. Я думаю, що за день-другий ми підготуємо наші пропозиції. Наші юристи вже працюють.

ТКАЧЕНКО О.В. Тобто попередньо домовляємося на п'ятницю, якщо не буде сесії. Якщо буде сесія, зорієнтуємося через секретаріат, коли ми точно збираємося, в який день для того, щоб ці пропозиції надіслати. Як дедлайн стосовно надсилання пропозицій, це вечір четверга до 6-ї години, щоб ми могли опрацювати їх і підготуватися до зустрічі в онлайні.

Хто за таку пропозицію, прошу проголосувати. Добре.

У нас є останнє питання – питання щодо Звіту Національної ради. Ми їх не підключали наразі, втім ми обговорювали це питання минулого засідання ще очно. Пропозиція, яка була внесена до вас, взяти до відома, але впродовж обговорення з огляду на те, що ми в онлайн, у нас була інша пропозиція.

(Подальше продовження стенографування є неможливим з технічних причин).